



Esbjerg



København



Odense



Randers



Aalborg



Aarhus

Til

Den 18.3.2022

**Social- og Ældreminister Astrid Krag**

**Sundhedsminister Magnus Heunicke**

**Folketingets Social- og Ældreudvalg**

**Folketingets Sundhedsudvalg**

**6-byerne**

**Esbjerg Kommune**

**Københavns Kommune**

**Odense Kommune**

**Randers Kommune**

**Aalborg Kommune**

**Aarhus Kommune**

Kære Social- og Ældreminister Astrid Krag, Sundhedsminister Magnus Heunicke, medlemmer af Social- og Ældreudvalget og medlemmer af Sundhedsudvalget

For nyligt satte TV2-dokumentaren "Sindsygt farligt arbejde" nogle barske, men reelle billeder på de udfordringer, som nogle af vores allermost udsatte medborgere kæmper med. Udfordringer, som ikke alene sætter borgerne i fare, men som også udgør en risiko for de medarbejdere, der arbejder på de socialpsykiatriske tilbud, der er målrettet disse borgere. I 6-byerne har vi – grundet vores størrelse, demografi og tilbuds-vifte – et indgående kendskab til borgernes udfordringer og behov.

Hvordan vi bedst skaber trygge rammer og gode tilbud for vores allermost udsatte og syge medborgere skal være en væsentlig del af den kommende 10-årsplan for psykiatrien. Det er særdeles positivt, at Sundhedsstyrelsens og Socialstyrelsens faglige oplæg til 10-årsplanen kaster lys på området.

Men den faglige anerkendelse af udfordringerne og behovene gør det ikke alene. Der er brug for solid landspolitisk opbakning til at skabe de fornødne forandringer på området.

TV2-dokumentaren viser, at der er behov for et løft af de behandlingsmæssige indsatser til målgruppen. Mangel på sengepladser, korte indlæggelser og tidlige udskrivelser, skaber en situation, som hverken borgere, regioner, kommuner eller det omgivende samfund kan være tjent med.

Når det er sagt, ville det dog være forkert, hvis vi primært søger at finde svaret på de aktuelle udfordringer ved at øge indsatsen og kapaciteten i behandlingspsykiatrien.

Vi har at gøre med nogle mennesker med utroligt komplekse problemer og liv præget af langvarig, svær psykisk sygdom og misbrug. I perioder af deres liv kan det være nødvendigt med en indlæggelse, men som udgangspunkt foregår deres liv og hverdag ude i samfundet. Inklusion, indhold i hverdagen og noget at stå op til, er vigtige elementer i indsatsen for at mestre sit liv og sin sygdom. Derfor er det helt afgørende, at vi har gode socialpsykiatriske tilbud i kommunerne, der kan være omdrejningspunktet for de indsatser, borgerne modtager.

For os at se, er der tre vigtige veje at gå, som vi gerne vil drøfte med jer. Det kunne i første omgang ske i forbindelse med et foretræde for Social- og Ældreudvalget og Sundhedsudvalget.



Esbjerg



København



Odense



Randers



Aalborg



Aarhus

For det **første** er der behov for at styrke de eksisterende socialpsykiatriske tilbud til målgruppen, så kommunerne i højere grad kan skabe gode rammer og stærke socialfaglige indsatser, der understøtter borgerne rehabilitering og hverdagsliv. Det gælder både ift. at udvikle de specialiserede socialfaglige indsatser og at skabe gode fysiske og bygningsmæssige rammer for indsatserne, der skaber den fornødne ro, tryghed og samtidig understøtter udviklingen af positive fællesskaber. Samlet set bidrager det også til at nedtrappe konfliktniveauet og forbedre arbejdsmiljøet.

For det **andet** skal der udvikles nye "mellemrumsindsatser" i feltet mellem socialpsykiatrien og behandlingspsykiatrien. Indsatserne skal målrettes de borgere, som i perioder ikke kan rummes i de eksisterende tilbud, men hvor en indlæggelse samtidig ikke vurderes nødvendig eller hensigtsmæssig. Mellemrumsindsatserne kan eksempelvis være i form af kommunalt forankrede akutpladser, der drives på baggrund af et tæt samspil mellem socialpsykiatrien og udgående behandlingspsykiatriske funktioner.

For det **tredje** er der stort behov for at arbejde mere forebyggende. Mange af de mennesker, der har så svær psykisk sygdom og misbrug, at de udgør en risiko for sig selv og andre, bærer på en livshistorie præget af udsathed og traumer, som kan række helt tilbage til barndommen. Det betyder, at vi skal blive langt bedre til at udvikle tidlige og forebyggende indsatser, eksempelvis målrettet børn og unge, så udsathed og psykisk mistrivsel i mindre grad udvikler sig til regulær psykisk sygdom. Der er således et behov for at reagere hurtigere på symptomer på psykisk mistrivsel blandt børn og unge ved at sikre bedre opsporingsværktøjer, og dernæst sikre en let og tydelig adgang til støtte og behandling for børnene og deres forældre. Det kan bidrage til at "bryde fødekæden" til de mere specialiserede tilbud og til, at børnene hjælpes inden det udvikler sig til skolefravær og risiko for at falde ud af uddannelsessystemet. Samtidig skal vi – når psykisk sygdom opstår – sikre en hurtigere og grundigere udredning og igangsættelse af socialfaglige indsatser samt psykiatrisk og evt. somatisk behandling.

Det faglige oplæg til 10-årsplanen italesætter som nævnt flere af disse perspektiver og peger blandt andet på, at opbygning af lettilgængelige kommunale tilbud til børn og unge med psykisk mistrivsel, og styrkede indsatser til mennesker med svær psykisk sygdom, skal prioriteres særligt højt.

Samtidig ser vi, at der er nogle helt grundlæggende forudsætninger, som skal være på plads, hvis vi skal kunne løfte opgaven.

Det gælder dels behovet for mere samarbejde og sammenhæng – på alle niveauer. Borgernes kompleksitet og udfordringer kalder på, at det skal være nemmere at samarbejde og tilrettelægge fælles indsatser på tværs af lovgivningsområder, sektorer og fagligheder. Siloer, paragraffer og kulturer må ikke udgøre en barriere, når der er brug for fælles indsatser. Vi kan selv gøre meget lokalt, men der er også behov for, at samarbejdet og sammenhængen understøttes fra nationalt hold.

Dels gælder det behovet for et mærkbart og samtidigt kapacitets- og ressourceløft i behandlingspsykiatrien og socialpsykiatrien. I lyset af udviklingen i målgrupper og diagnoser – og i lyset af behandlingspsykiatriens udvikling – er der brug for at investere massivt i socialpsykiatrien. Det vil bidrage til at løfte kompetencerne, medarbejderressourcer mv. – og til at håndtere de strukturelle økonomiske udfordringer, vi står i.

I 6-byerne ser vi frem til at samarbejde på tværs af Christiansborg, regioner og kommuner om at udvikle og styrke psykiatrien. I første omgang håber vi på muligheden for et foretræde for udvalgene, hvor vi kan ud-dybe og drøfte ovenstående.



Esbjerg



København



Odense



Randers



Aalborg



Aarhus

Med venlig hilsen

Nuradiin Hussein, Rådmand for Job og Velfærd, Aalborg Kommune

Rosa Lykke Yde, Formand for Socialudvalget, Randers Kommune

Karina Vestergård Madsen, Socialborgmester, Københavns Kommune

Jakob Lykke, Formand for Social- og Arbejdsmarkedsudvalget, Esbjerg Kommune

Christoffer Lilleholt, Rådmand for Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og Brian Dybro, Rådmand for Ældre- og Handicapforvaltningen, Odense Kommune

Anders Winnerskjold, Rådmand for Sociale Forhold og Beskæftigelse, Aarhus Kommune